

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Θέμα : Παραβίαση της απόφασης του ΣτΕ για τον ΟΜΕΔ από το Ν. 4303/2014

Η Κυβέρνηση με τον Νόμο 4303/2014 (ΦΕΚ 231 / 17.10.2014) , επιχειρεί να απονεκρώσει πλήρως τη μεσολάβηση και διαιτησία του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ), θέτοντας σοβαρά διαδικαστικά και ουσιαστικά εμπόδια στη λειτουργία του.

Με τον τρόπο αυτό παραβιάζεται ωμά, μεταξύ άλλων, και η απόφαση 2307/2014 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, που δικαίωσε τη ΓΣΕΕ στο ζήτημα της μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία και της δυνατότητας του διαιτητή να ρυθμίζει απρόσκοπτα το σύνολο των όρων εργασίας, που είχαν καταργήσει οι ακυρωθείσες διατάξεις (άρθρο 3 παρ. 1,2 και 4) της ΠΥΣ 6/2012.

Με την νέα ρύθμιση επέρχονται καίρια χτυπήματα και ορθώνονται νέα διαδικαστικά και λειτουργικά εμπόδια στη διαιτησία στα πλαίσια του ΟΜΕΔ, η οποία με τις συνθήκες που θα διαμορφωθούν δεν θα μπορεί να επιτελέσει το ρόλο της ως επικουρικού μηχανισμού στήριξης της συλλογικής αυτονομίας ούτε να εξασφαλίσει την ύπαρξη συλλογικών ρυθμίσεων. Με τον τρόπο αυτό η συλλογική αυτονομία που προστατεύει το άρθρο 22 παρ. 2 του Συντάγματος δέχεται ένα ακόμη πλήγμα .

Τα κύρια σημεία της ρύθμισης είναι , μεταξύ άλλων:

α) Η υποχρέωση του διαιτητή ή της Επιτροπής Διαιτησίας να λαμβάνει υπόψη επιπλέον στοιχεία, όπως την πρόοδο στη μείωση του κενού ανταγωνιστικότητας και στη μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας κατά τη διάρκεια του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής της χώρας καθώς και στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχουν αξιόπιστες μελέτες και μετρήσεις (όπως για παράδειγμα, μεταξύ άλλων, την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας και την οικονομική κατάσταση των ασθενέστερων επιχειρήσεων της παραγωγικής δραστηριότητας). Με την επιβολή της υποχρέωσης λήψης υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται παραπάνω υπάρχει κίνδυνος να υπάρξει διεύρυνση των ορίων του δικαστικού ελέγχου των διαιτητικών αποφάσεων, οι οποίες, ενδεχομένως, θα προσβάλλονται δικαστικά και για τυχόν ελλείψεις των παραπάνω στοιχείων. Είναι ξεκάθαρο ότι η ρύθμιση αυτή αποβλέπει στην χειραγώγηση των μεσολαβητών-διαιτητών στην έκδοση αποφάσεων με αντεργατικό περιεχόμενο.

β) Προβλέπεται η συγκρότηση Πενταμελούς Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Διαιτησίας, η οποία θα κρίνει εφέσεις κατά των διαιτητικών αποφάσεων, των οποίων η εκτελεστικότητα θα αναστέλλεται μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης. Επανερχόμαστε έτσι σε ένα σύστημα που προσομοιάζει με το προγενέστερο του Ν. 1876/1990 καθεστώ. Με τη ρύθμιση αυτή, κάμπτεται, αυτόματα, η άμεση εκτελεστικότητα της διαιτητικής απόφασης και η επέλευση των συνεπειών της, ενώ καθιερώνεται ένα νέο στάδιο κρίσης, από όργανο, στο οποίο την πλειοψηφία έχουν ανώτατοι δικαστές και σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (η επιτροπή απαρτίζεται από δύο διαιτητές του ΟΜΕΔ, δύο ανώτατους δικαστές, έναν του ΣτΕ και έναν του Αρείου Πάγου καθώς και έναν Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους). Καθιερώνεται, δηλαδή, δεύτερος βαθμός διαιτησίας με πλειοψηφία δικαστών (πρόσωπα εκτός ΟΜΕΔ) οι οποίοι θα κρίνουν με διαφορετικά στοιχεία από αυτά της συλλογικής διαπραγμάτευσης, δίνοντας ταυτόχρονα δεύτερη ευκαιρία στους εργοδότες να αναθεωρήσουν τη δεσμευτική για όλους διαιτητική απόφαση. Η άσκηση μάλιστα έφεσης λειτουργεί αναδρομικά αναστέλλοντας την εκτελεστικότητα της διαιτητικής απόφασης αφήνοντας χιλιάδες εργαζομένους εκτεθειμένους αφού θα μένουν χωρίς ελάχιστα όρια αμοιβής και εργασίας.

γ) Στην περίπτωση των διαιτητικών αποφάσεων που κρίνονται από τη δευτεροβάθμια επιτροπή διαιτησίας, ο δικαστικός έλεγχος που τυχόν ακολουθήσει στερείται του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας, αφού οι σχετικές αγωγές κατά του κύρους τους ασκούνται ενώπιον του Εφετείου και όχι του Πρωτοδικείου. Παρακάμπτεται με τον τρόπο αυτό ο πρώτος βαθμός δικαιοδοσίας και παραβιάζεται το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος για παροχή έννομης δικαστικής εξουσίας.

δ) Οι όροι που ρυθμίζει η διαιτητική απόφαση απαγορεύεται να έρχονται σε αντίθεση ή να τροποποιούν διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Η γενικότητα της διάταξης είναι πιθανό ότι θα προκαλέσει προβλήματα σε σχέση με τη θεμελιώδη αρχή της επικουρικότητας της κρατικής ρύθμισης και τη δυνατότητα των μερών να συνομολογούν όρους εργασίας ευνοϊκότερους από αυτούς που ρυθμίζει ο νομοθέτης. Επιπλέον, περιορίζεται η ευχέρεια των διαιτητών να μην εφαρμόζουν προφανώς αντισυνταγματικές διατάξεις, δυνατότητα που έχει και ο τελευταίος δημόσιος υπάλληλος, σύμφωνα με το Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα.

ε) Η προωθούμενη τροπολογία καταλαμβάνει και εκκρεμείς καθώς και περατωμένες υποθέσεις. Αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι προσδίδεται στις νέες ρυθμίσεις, ανεπίτρεπτα, αναδρομική ισχύς, ώστε το νέο δίκαιο να ισχύσει και για προσφυγές που έχουν κατατεθεί στον ΟΜΕΔ και δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση διαιτησίας καθώς και για υποθέσεις που έχουν περατωθεί, έχουν δηλαδή εκδοθεί και κοινοποιηθεί αποφάσεις διαιτησίας, μετά την έκδοση της απόφασης 2307/2014 της Ολομέλειας του ΣτΕ. Στις υποθέσεις αυτές η προθεσμία έφεσης ενώπιον της πενταμελούς επιτροπής Διαιτησίας αρχίζει 10 ημέρες μετά τη δημοσίευση του νέου νόμου.

Χαρακτηριστικό της κατεύθυνσης της νομοθετικής διάταξης είναι ότι ήδη ασκήθηκε η πρώτη έφεση με αναδρομικό ανασταλτικό αποτέλεσμα από την εργοδοτική οργάνωση «Ένωση Ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών Αθηνών-Ε.Ι.Ι.Ρ.Α.» επί της διαιτητικής απόφασης 1/2014 με ημ. κατάθεσης 1/9/2014 «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των Τεχνικών Ραδιοφώνου μελών της Ένωσης Τεχνικών Ελληνικής Ραδιοφωνίας (Ε.Τ.Ε.Ρ.), που εργάζονται σε ραδιοφωνικούς σταθμούς (Ρ/Σ) μέλη της

Ένωσης Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών Αθηνών (Ε.Ι.Ι.Ρ.Α.)». Η απόφαση αυτή είχε δημοσιευτεί και τεθεί σε ισχύ έναν ολόκληρο μήνα πριν την ψήφιση της νομοθετικής ρύθμισης. Με την έφεση αυτή επιχειρείται η ακύρωση της διαιτητικής απόφασης και η επ' αόριστον αναστολής ισχύος της αφού μέχρι και σήμερα δεν έχουν καν οριστεί τα δικαστικά μέλη της επιτροπής εφέσεων.

Επειδή, με τη νομοθετική αυτή ρύθμιση η κυβέρνηση παραβιάζει για μια ακόμα φορά το άρθρο 22 παρ. 2 του Συντάγματος που κατοχυρώνει τη συλλογική αυτονομία.

Επειδή, είναι ξεκάθαρο ότι η νομοθετική αυτή ρύθμιση παραβιάζει την απόφαση 2307/2014 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Σε ποιες ενέργειες θα προχωρήσει προκειμένου να αρθεί η νομοθετική ρύθμιση και να συμμορφωθεί με την απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας;
- 2) Σε ποιες ενέργειες θα προχωρήσει προκειμένου να παραμείνουν σε ισχύ οι διαιτητικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά την απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Στρατούλης Δημήτρης

Καραγιαννίδης Χρήστος

Μητρόπουλος Αλέξης

Μπάρκας Κώστας

Μπόλαρη Μαρία

Σταθάς Γιάννης

Χαραλαμπίδου Δέσποινα

Κουρουμπλής Παναγιώτης

Τσουκαλάς Δημήτρης